

Actieve raadsinformatie

Registratienummer 2022-92

Datum: 25-10-2022
Van collegelid: S. Nienhuis en J.W. Wiggers
Aan: Raads- en commissieleden
Onderwerp: Verstedelijkingstrategie Regio Zwolle

Inleiding

Op 29 september is een nieuwe versie van de Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle vrijgegeven waarin de inhoudelijke reacties op de versie van juni 2022 zijn verwerkt. Het gaat hierbij om reacties van de colleges van Gedeputeerde Staten, Burgemeester & Wethouders en de Dagelijks Besturen van de waterschappen die zijn aangesloten bij de Regio Zwolle. Ook wij hebben op deze versie gereageerd met onze brief van 15 juli 2022. Een gezamenlijke brief met de andere zogenaamde Vitale kernen in de regio c.q. Kop van de Veluwe.

Zie voor meer achtergrondinformatie over de Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle de eerdere informatienota aan de raad van 5 juli jongstleden.

Kernboodschap

Status

Voor de goede orde: uw raad hoeft geen instemming te verlenen aan deze verstedelijkingsstrategie. Het is een gedeeld beeld van de ontwikkeling van Regio Zwolle tot 2040 en de daarbij behorende gezamenlijke en samenhangende opgaven. De strategie is een product van een gezamenlijk onderzoek van Rijk en Regio met als eindbeeld een gezamenlijk gedragen strategie, die het vertrekpunt vormt voor nadere afspraken. Er verandert niets aan de huidige bevoegdheden van gemeenten, provincies en waterschappen. Om deze reden ligt de verstedelijkingsstrategie ligt niet ter besluitvorming voor in raden en staten. Zij hebben immers een besluitvormende rol bij de doorwerking van de verstedelijkingsstrategie met de bijbehorende programma's in de Omgevingvisies en Omgevingsplannen.

Over deze brief

Als aanvulling op de nieuwe versie van de Verstedelijkingsstrategie wil het college graag uw raad op hoofdlijnen informeren over het vervolgproces en de link met de Samenwerkingsagenda voor de Kop van de Veluwe die wij momenteel ontwikkelen. Over de ontwikkeling van de Verstedelijkingsstrategie en de Samenwerkingsagenda zullen wij uw raad op 16 november a.s. tijdens een bijeenkomst met alle gemeenteraden, het bestuur van het waterschap en de provinciale staten informeren.

Samenwerking

In het voorjaar hebben wij het initiatief genomen om samenwerking te zoeken met andere kleinere gemeenten in Regio Zwolle. Dit heeft geleid tot een overleg van 14 gemeenten, de zogenoemde Vitale Kernen. Marleen Sanderse, burgemeester van de gemeente Hattem, vertegenwoordigt deze gemeenten sinds enkele maanden in de Stuurgroep Verstedelijking. Wij hebben lang aangedrongen op een vertegenwoordiging in de Stuurgroep. Deze wens is hiermee vervuld.

Onze eerste reactie op hoofdlijnen

Op 15 juli hebben de gemeenten in de Kop van de Veluwe, samen met andere vitale kernen in Regio Zwolle, een aantal punten meegegeven aan de Regio Zwolle ter verwerking in de Verstedelijkingsstrategie. Die punten zijn grotendeels gehonoreerd. Voor de inhoud verwijzen wij korthedshalve naar de brief van de Stuurgroep van 29 september jl.

Een belangrijke verandering is dat er nu expliciet wordt aangegeven dat er ruimte is voor maatwerkoplossingen binnen de ontwikkelprincipes. De Vitale Kernen worden in de hele Verstedelijkingsstrategie serieuzer genomen met de toegenomen aandacht voor de wederzijdse afhankelijkheid van stad en ommeland. Zo is ook de rol die de auto heeft op de gebieden die verder liggen van Zwolle verduidelijkt en is het mogelijk voor Vitale Kernen met een treinstation, zich aan te sluiten bij het programma Stationsgebieden. Verder is de maximale groei van 5% voor de Vitale Kernen uit de Verstedelijkingsstrategie gehaald. In plaats daarvan wordt nu gesproken over een minimale toevoeging van 5% per kern in de periode tot 2040.

Deze aanpassingen bieden een goede basis voor verdere consultatie richting uw raad.

Korte duiding van de inhoud.

De feitelijke verstedelijkingsstrategie is samengevat in het motto: Warme harten in een klimaatadaptieve regio. Kort houdt dit in dat wordt ingezet op het versterken van de bestaande kernen, waarbij rekening wordt gehouden met de verschillende opgaven in onze regio. Dat wordt vorm gegeven door de 7 ontwikkelprincipes:

1. Warme Harten in een Klimaatadaptieve Delta is zuinig omgaan met de ruimte.
2. In een Klimaatadaptieve Delta pakken we opgaven aan bij de bron.
3. In Warme Harten helpt nieuw bestaand met transitieopgaven.
4. Warme Harten bieden een passend woningaanbod voor iedereen.
5. In Warme Harten geven we voorrang aan voetganger, fietser en OV.
6. Elk Warm Hart speelt een rol in het vergroten van regionaal economisch elan.
7. In een Klimaatadaptieve Delta bouwen we gebiedsspecifiek.

Uitwerking van de strategie vindt plaats in de zogenaamde ontwikkelprogramma's. Voor Heerde (en de Kop van de Veluwe) is vooral van belang het programma Vitale kernen. Gemeenten met een treinstation kunnen ook deelnemen aan het programma Karakteristieke stationsomgevingen. Daarnaast zijn de programma's Regionale mobiliteitsstrategie en Regionale Sponswerking op alle gemeenten van toepassing. Waarbij het belang en de invulling per gemeente zal verschillen. Het toepassen van de principes en de programma's is een gemeentelijke verantwoordelijkheid. In sommige gevallen kan dat alleen op gebiedsniveau (systemen stoppen niet bij de gemeentegrens) en in andere gevallen kan het ook op gemeentelijk niveau worden toegepast. Er is al aangegeven dat het een kwestie van maatwerk is, waarbij bij relevante ontwikkelingen per principe natuurlijk wel een duidelijke afweging van het gemeentebestuur wordt gevraagd. Het is immers een samenwerkingsproduct om te waarborgen dat ieder bestuur dezelfde principes hanteert. Voor de inhoud van de opgaven, principes en programma's verwijzen wij u graag naar de (samenvatting van) Verstedelijkingsstrategie. Die hebben wij als bijlage toegevoegd.

Het vervolgproces

De nieuwe versie van de Verstedelijkingsstrategie die nu voor u ligt komt voort uit eerder genomen regionale beslissingen. Er wordt nu nog geen besluit van u gevraagd.

Met betrekking tot het verwerken van de strategie in gemeentelijke beleidsproducten is te lezen in de begeleidende brief bij de nieuwe versie van de Verstedelijkingsstrategie dat de Regio Zwolle heeft besloten het beslispunt te wijzigen. Eerst is nu van belang dat de programma's die worden genoemd in de Verstedelijkingsstrategie gezamenlijk worden uitgewerkt. Daarna is het mogelijk om deze programma's — indien gewenst — te verwerken in producten binnen onze gemeente.

Zoals eerder aangegeven in de Informatienota aan uw raad vindt er gelijktijdig met de Verstedelijkingsstrategie een gebiedsgericht onderzoek plaats naar mobiliteitsopgaven (het zogeheten MIRT-onderzoek). Op 10 november zal de Regio Zwolle met het Rijk onderhandelen over de Verstedelijkingsstrategie in het kader van het Bestuurlijk Overleg (BO)-MIRT. Dit overleg vindt twee keer per jaar plaats, landsdelig. De provincies Gelderland en Overijssel voeren dit overleg met het Rijk. In algemene zin gaat het in dit overleg over opgaven op het gebied van ruimte en infrastructuur. In de begeleidende brief bij de Verstedelijkingsstrategie is te lezen dat er bij de besluitvorming op dit BO-MIRT rekening is gehouden met het feit dat nog niet alle raden zijn geconsulteerd en inhoudelijk zijn aangehaakt. Er is aangegeven door de Regio Zwolle dat hier nog ruimte voor is verder in het proces.

Wij hechten eraan u te wijzen op het onderdeel NOVEX dat in de brief van de Stuurgroep Verstedelijking is genoemd. De Regio Zwolle is een van de 16 NOVEX-gebieden in Nederland. Voor de Regio Zwolle is aangegeven dat de Verstedelijkingsstrategie onderdeel is geworden van de integrale aanpak van opgaven en programma's die het Rijk in dit gebied (NOVEX) voorstaat. Dit is dus ook op de gemeente Heerde (Kop van de Veluwe) van toepassing. Wat de gebiedsgerichte regie precies gaat inhouden, kunnen wij op dit moment nog niet concretiseren. Wij verwachten in daar in de loop van dit jaar meer informatie over te verkrijgen.

Link met de Samenwerkingsagenda

Gelijktijdig met het proces omtrent de Verstedelijkingsstrategie loopt binnen de gemeenten op de Kop van de Veluwe het traject om te komen tot een Samenwerkingsagenda. Deze agenda vervangt de Investeringsagenda Kop van de Veluwe, borduurt voort op de gebiedsverkenning die in het voorjaar 2022 is opgesteld en is tevens een doorontwikkeling van de onderdelen economie en menselijk kapitaal. Het voornemen is te komen tot een integrale agenda. In de Samenwerkingsagenda willen we als gemeenten op de Kop van de Veluwe een duidelijk verhaal formuleren met onze ambities en doelen voor de langere termijn en tegelijkertijd de uitvoering van projecten mogelijk maken op de korte termijn. Met deze agenda willen we invloed uitoefenen op de agenda's van Regio Zwolle en de provincie Gelderland. Beiden onderhandelen de komende maanden met het Rijk over invulling van programma's en bijbehorende financiële middelen.

Bijlagen:

1. Brief Stuurgroep 29 september
2. Samenvatting Verstedelijkingsstrategie
3. Volledige versie Verstedelijkingsstrategie